

ЦУР 15 - СОХРАНЕНИЕ ЭКОСИСТЕМ СУШИ

№	ИРН (АР) проекта	ФИО руководителя	Наименование проекта	Срок реализации	Цель исследования (на трех языках)	Ожидаемые результаты (вкратце на трех языках)
	АР09259457	Курманбаева М.С.	«Введение многолетней пшеницы в культуру земледелия для сохранения биоразнообразия и плодородия почвы юга и юго-востока Казахстана» «Қазақстанның оңтүстік және оңтүстік-шығысында биоалуантүрлілік пен топырақтың құнарлылығын сақтауда көпжылдық бидайды егіншілік мәдениетіне енгізу» "Introduction of perennial wheat	02.01.2021 - 31.12.2023 г.	Целью настоящего проекта является разработка агробиологических основ введения многолетней пшеницы в культуру земледелия юга и юго-востока Казахстана и изучить ее роль в повышении продуктивности пашни, снижения уровня выброса парниковых газов, сохранения плодородия почвы и улучшения окружающей среды. Қазақстанның оңтүстік және оңтүстік-шығысында егіншілік мәдениетіне көпжылдық бидайды енгізудің агробиологиялық негіздерін әзірлеу және оның егістіктің өнімділігін арттыруда, парниктік газдар шығарындыларының деңгейін төмендетуде, топырақ құнарлылығын сақтауда және қоршаған ортаны жақсартудағы рөлін зерделеу.	В рамках проекта реализованы принципиально новые подходы к повышению урожайности и сохранению плодородия посевов на основе внедрения многолетней пшеницы в культуру земледелия на юге и юго-востоке Казахстана. Подготовлен акт внедрения разработки "технология переработки многолетней пшеницы на юго-востоке Казахстана". Получен патент на полезную модель "Метод выращивания многолетней пшеницы". Жоба шеңберінде Қазақстанның оңтүстік және оңтүстік-шығысында егіншілік мәдениетіне көпжылдық бидайды енгізу негізінде өнімділікті арттырудың және егістіктің құнарлылығын сақтаудың түбегейлі жаңа тәсілдері іске асырылды. Қазақстанның оңтүстік-шығысында көпжылдық бидайды өңдеу технологиясы" әзірлемесін енгізу актісі дайындалды. "Көп жылдық бидай өсіру әдісі " пайдалы моделіне патент алынды.

			into the cropping pattern for conservation of biodiversity and soil fertility in the south and southeast of Kazakhstan"		The aim of this project is to develop agro-biological bases for introduction of perennial wheat into the cropping pattern in the south and southeast of Kazakhstan and to study its role in increasing arable land productivity, reducing greenhouse gas emissions, preserving soil fertility and improving the environment.	Within the framework of the project fundamentally new approaches to increase yields and preserve crop fertility on the basis of introduction of perennial wheat into the culture of farming in the south and south-east of Kazakhstan were realized. The act of introduction of development "technology of processing of perennial wheat in the south-east of Kazakhstan" has been prepared. The patent for useful model "Method of cultivation of perennial wheat" was obtained.
	AP0885754 8	Нуртазин С.Т.	«Комплексное исследование биоресурсов тростника обыкновенного (<i>Phragmites australis</i>), его экосистемное значение и потенциал устойчивого использования в биоэкономике» «Кәдімгі қамыстың (<i>Phragmites australis</i>)	2020-2022	Комплексное изучение современного состояния и перспектив использования тростника в дельтах и пойме рек Иле и Сырдарья в зависимости от динамики факторов среды и антропогенного воздействия; разработка технологии получения кормовых гранул и топливных брикетов (пеллет) на основе тростникового сырья. Барлық қолжетімді, қордағы, картографиялық әдебиеттерге және басқада ақпарат түрлеріне соның ішінде жоба	Проведены сбор и анализ доступной литературной, фондовой, картографической информации, включая космоснимки проектных территорий с сообществами тростника обыкновенного, в дельтах и пойме рек Иле и Сырдарья, составлены предварительные ГИС-карты и дешифровочные схемы на топографической основе имеющихся тематических карт с использованием современных компьютерных программ. Будут опубликованы 2- статьи в международных журналах, доложены на международной конференции, оформлены в виде 1-го инновационного казахстанского патента.

			биоресурстарын және экосистемадағы маңызы мен биоэкономикада тұрақты пайдалану мүмкіндігін кешенді тұрғыда зерттеу» «A comprehensive study of Common reed (<i>Phragmites australis</i>) resources, its ecosystem importance and potential for sustainable utilization in bioeconomy»		аймағындағы Іле және Сырдария өзендерінің дельталарындағы жалпы қамыс қауымдастығы бар жобалық аумақтардың спутниктік суреттерін жинақтау және талдау, алдын ала ГАЖ карталары мен түсіндіру схемалары құрастырылды. Қазіргі заманғы компьютерлік бағдарламаларды пайдалана отырып, қолжетімді тақырыптық карталардың топографиялық негізі құрастырылды. Comprehensive study of the current state and prospects of reed use in the deltas and floodplain of the Ile and Syrdarya rivers depending on the dynamics of environmental factors and anthropogenic influence; development of technology for production of fodder pellets and fuel briquettes on the basis of reed raw materials..	Іле өзені мен Сырдария өзендерінің дельтасындағы қамыс өсімдігінің қазіргі таңдағы жағдайын оған әсер ететін қоршаған ортаның абиотикалық және биотикалық сонымен қатар антропогендік әсерді ескере отырып, кешенді зерттеу және перспективті қолдану болып табылады. сонымен бірге түйіршіктелген азық жемдерін және отын брикеттерін алу болып табылады. Халықаралық журналдарда 2 мақала жарияланып, халықаралық конференцияда баяндалады. 1-ші инновациялық қазақстандық патент түрінде шығарылады. Collection and analysis of available literature, fund, cartographic information, including space images of project areas with common reed communities in the deltas and floodplains of the Ile and Syrdarya rivers, preliminary GIS-maps and deciphering schemes on the topographic basis of available thematic maps with the use of modern computer programs. Two articles will be published in international journals, reported at the international conference, formalized in the form of the 1st innovative Kazakhstani patent..
	AP1967769 8	Есимсиитова З.Б.	«Оценка влияния техногенных	2023–2025	Разработка отечественного удобрения «EcoSoil» растительного происхождения,	Будет проведен анализ экологии почвенного покрова, дана оценка современного физического,

			отходов на свойства почвенных покровов и разработка способа по реабилитации экологически неблагоприятных промышленных земель» «Топырақ жамылғысының қасиеттеріне техногендік қалдықтардың әсерін бағалау және экологиялық қолайсыз жерлерді қалпына келтіру әдістемесін жасау» «Assessment of the impact of man-made waste on the properties of soil cover and development of a		полученного из рисовой шелухи, характеризующихся низкой плотностью сложения и высокой адсорбционной способностью. Жобаның негізгі мақсаты төмен тығыздығымен және жоғары адсорбциялық қабілетімен сипатталатын күріш қауызынан алынатын отандық өсімдік тектес «ЭкоСойл» тыңайтқышын әзірлеу болып табылады. The main objective of the project is the development of a domestic fertilizer "EcoSoil" of plant origin, obtained from rice husks, characterized by low density and high adsorption capacity.	химического состояния, проблемы и пути их решения в Восточно-Казахстанской, Северо-Казахстанской и Жамбылская областей. Осыған байланысты Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан және Жамбыл облыстарындағы топырақ жамылғысының экологиясын талдап, қазіргі физикалық, химиялық жағдайын, проблемалары мен оларды шешу жолдарын бағалайтын боламыз. The obtained research results will make it possible to satisfy the need for fertilizers through the use of local raw materials that ensure the preservation of soil fertility, increase crop productivity, and obtain environmentally friendly products at a much lower cost.

			method for the rehabilitation of environmentally unfavorable lands»			
	ИРН АР1547338 3	Жумагул М.Ж.	«Изучение состояния популяций и внутривидовой фенотипической изменчивости редких видов лекарственных растений из рода <i>Adonis</i> L. в Северном Казахстане» «Солтүстік Қазақстандағы <i>Adonis</i> L. тұқымдас дәрілік өсімдіктердің сирек кездесетін түрлерінің популяцияларының жай-күйін және түрішілік фенотиптік өзгергіштігін зерттеу»	2022-2024	Цель проекта: Изучение современного состояния популяции и внутривидовой анатомо-морфологической изменчивости редких видов лекарственных растений из рода <i>Adonis</i> во флоре Северного Казахстана и разработка мероприятий по их сохранению. Жобаның мақсаты: Солтүстік Қазақстан флорасындағы <i>Adonis</i> тұқымдас дәрілік өсімдіктердің сирек кездесетін түрлерінің популяцияларының қазіргі жай-күйін және түрішілік анатомиялық-морфологиялық өзгергіштігін зерттеу және оларды сақтау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу. Project objective: The study of the current state of populations and intraspecific anatomical and morphological variability of rare	Были организованы полевые выезды по изучению редких и уязвимых адонисов в Северном Казахстане Акмолинской и Костанайской области. Изучены экологическая приуроченность видов, определена степень угрозы популяциям. состояние изученных ценопопуляций <i>Adonis wolgensis</i> Stev. ex DC. находятся в удовлетворительном состоянии. Будет опубликовано 1 статья а в международных журналах Scopus, 1 статья в КОКСОН. Солтүстік Қазақстанның Ақмола және Қостанай облыстарында сирек кездесетін және жойылуға жақын адонистерді зерттеу бойынша далалық сапарлар ұйымдастырылды. Түрлердің экологиялық шектелуі зерттелді, популяцияларға қауіп дәрежесі анықталды. Зерттелген <i>Adonis wolgensis</i> stev ex DC. ценопопуляцияларының қанағаттанарлық жағдайда екені анықталды. 1 мақала Scopus халықаралық журналдарында, 1 мақала КОКСОНда жарияланады.

			«Study of the state of populations and intraspecific phenotypic variability of rare species of medicinal plants from the genus Adonis L. in Northern Kazakhstan»	species of medicinal plants from the genus Adonis in the flora of Northern Kazakhstan and the development of measures for their conservation.	Field trips were organized to study rare and vulnerable adonis in Northern Kazakhstan, Akmola and Kostanay regions. The ecological confinement of species has been studied, the degree of threat to populations has been determined. the status of the studied cenopopulations of Adonis wolgensis Stev. ex DC. they are in a satisfactory condition. 1 article a will be published in international journals Scopus, 1 article in KKSON.